

Лазарев Н.Е., Лазарева Е.Н.
ОСОБЕННОСТИ И КОМПОНЕНТЫ ЭВРИСТИЧЕСКОГО ОБРАЗОВАНИЯ
В ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ ПОДГОТОВКЕ БУДУЩЕГО ПЕДАГОГА

Основная цель университетской подготовки будущего педагога авторами рассматривается как создание необходимых социально-педагогических условий для его успешной профессиональной самореализации. Предложена новая классификация видов эвристической деятельности в соответствии с различными уровнями проявления творческого потенциала образовательных субъектов. Указанные виды формируют и соответствующие профессионально-творческие качества будущего специалиста в среде существенно модернизированных основных компонентов эвристического образования. Среди них выделены лекции прямого действия, защита на практических занятиях созданных образовательных продуктов, организация педагогической практики как проектно-исследовательских студий учителей-мастеров и будущих педагогов с выходом совместной профессионально-творческой продукции на конкурсы, олимпиады, выставки и конференции.

Ключевые слова: будущий педагог, профессиональная самореализация, эвристическое образование, образовательные продукты, профессионально-творческие качества, лекции прямого действия.

Lazarev N.E., Lazareva E.N.
PECULIARITIES AND COMPONENTS OF HEURISTIC EDUCATION
IN THE PROFESSIONAL TRAINING OF A FUTURE TEACHER

The article according to the requirements of the National doctrine of education in Ukraine, the purpose of university training of future teachers is viewed as providing necessary social and educational conditions for their successful personal and professional fulfillment, ie the formation of spiritual and professional maturity, motivational readiness and procedural and technological ability to create socially significant original educational products in different types and situations of educational and research activity. Realization of this goal is possible only in case of applying of innovative educational models and technologies in higher education, including the system of heuristic education, which is clearly agreed with the educational purpose of the country and specifies the process of self-realization as the establishment of professional and creative qualities of future teachers, essential for establishing students' educational products, the quantity and quality of which objectively reveal the progress of self-realization. Informative and creative independence, freedom of choice and individual educational trajectory of educational products combined with ongoing dialogue interaction of students at all stages of education and various activities is another indispensable feature of heuristic education.

In recent studies, the authors suggest a new classification and characteristics of types of heuristic activities according to different levels of manifestation of educational subjects' creative potential. In particular, the following types of heuristic activity (for the growing tendency of creative potential) are identified as heuristic-searching, heuristic-transformative, constructive, creative activities.

These types form corresponding heuristic levels of thinking and practical activity of future teachers in the surrounding of significantly modernized core components of heuristic professional education. Thus, traditional lectures are replaced by the lectures of direct action (by methods of B. Korotyayev and M. Lazarev), which trend to profound reading and comprehension of text provided in advance, students' presentations of basic ideas and conclusions of theoretical material. Practical classes are devoted mainly to defense of students' important projects, other educational products and their critical analysis; teaching practice gradually turns into experienced teachers and future teachers' design-research studies with access of common educational products to contests, competitions, exhibitions and conferences.

Key words: future teacher, professional self-realization, heuristic education, educational products, professional-creative qualities, lectures of direct action.

Подано до редакції 13.03.2018.

УДК:378.147+37.015.371+613.6.01

© 2017

Онищук С.О.

ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ЕКОНОМІСТІВ ДО ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ
ЗАСОБАМИ СПОРТИВНО-МАСОВОЇ РОБОТИ

У статті розкрито сучасний стан фізичного здоров'я майбутніх економістів. Визначено педагогічні умови підготовки майбутніх економістів до здорового способу життя студентів в процесі навчання засобами спортивно-масової роботи у вищих закладах освіти, які за станом здоров'я належать до загальної медичної групи.

Підвищення рухової активності на заняттях з фізичного виховання та відвідування спортивних секцій, полягає в активному залученні студентів загальної медичної групи до навчальної діяльності, формуванні різноманітних рухових умінь та навичок з різних видів фізкультурно-оздоровчої діяльності на основі врахування потенційних можливостей власного організму, що подалі сприятиме зміцненню власного здоров'я, та володіти навиками його збереження.

Ключові слова: майбутній економіст, фізичне виховання, студентська молодь, спортивно-масова робота.

Постановка проблеми у загальному вигляді... Дослідження з підготовки майбутніх економістів до здорового способу життя засобами спортивно-масової роботи зумовлена потребами суспільства у студентській молоді з високим рівнем інтелігентності, духовності, творчого потенціалу, фізичного і психічного здоров'я, що конче необхідно для майбутніх економістів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми... Останнім часом в Україні спостерігається низька тенденція погіршення стану здоров'я серед студентської молоді

у вищих закладах освіти. На це звертається увага фахівців у галузі фізичного виховання і спорту, так, за обміркуванням ряду авторів В. Ареф'єва, М. Гончаренко, Г. Грибана, а також авторів, які розглядали проблему здоров'я у майбутніх економістів Н. Башавець і О. Шукатка та інших, встановлено, що в процесі навчання у вищих закладах освіти все менше студентської молоді, яка належить до загальної медичної групи, що значно зменшує розвиток спортивно-масової роботи, тому зараз край необхідно розвивати та долучати майбутніх економістів і підготовчої медичної групи.

Формулювання цілей статті... Мета даної статті полягає у дослідженні та формуванні підготовки майбутніх економістів до здорового способу життя засобами спортивно-масової роботи у вищих закладах освіти.

Виклад основного матеріалу дослідження... Сучасні умови соціальної, екологічної й радіаційної обстановки все частіше виносять на перший план підготовку щодо здорового способу життя фахівців як передумову й запоруку власного здоров'я. Тому якісна професійна підготовка майбутніх економістів – це не тільки їх висока компетентність в області вирішення професійних задач, але і готовність до діяльності по збереженню і зміцненню власного здоров'я та здоров'я населення.

Всі вище вказані особливості визначають актуальність проблеми підготовки майбутніх економістів до здорового способу життя засобами спортивно-масової роботи. У сучасній науці з проблем професійної підготовки фахівців напрацьована певна кількість матеріалу, але, щодо проблеми підготовки майбутніх економістів до здорового способу життя засобами спортивно-масової роботи, матеріал не напрацьований.

Відповідно до запитів соціуму, науки та практики з метою реалізації пріоритетів у сфері професійної підготовки здорового покоління та підвищення продуктивності праці у фаховій діяльності актуалізується необхідність підготовки майбутніх економістів до здорового способу життя як фахівців. Водночас дослідники не приділяли достатньої уваги щодо визначення педагогічних умов підготовки майбутніх економістів до здорового способу життя у процесі навчання у закладах вищої засобами спортивно-масової роботи. Спираючись на це, ми вважаємо необхідним розглянути педагогічні умови щодо підготовки майбутніх економістів до здорового способу життя у процесі навчання у закладах вищої засобами спортивно-масової роботи, отже розглянемо сутність поняття «педагогічна умова».

Педагогічною умовою є необхідна обставина, шлях, уявний результат, напрям, спонукання тощо [5, с. 256]. Вчені (З. Курлянд, Р. Хмелюк та ін.) під умовою розглядають зовнішню передумову для існування і розвитку явищ, тобто обставину, від якої що-небудь залежить [6, с. 30].

Педагогічні умови забезпечують досягнення заздалегідь поставлених педагогічних цілей. На нашу думку, педагогічні умови реалізації підготовки майбутніх економістів до здорового способу життя у процесі навчання у вищих закладах вищої освіти засобами спортивно-масової роботи – це такі обставини, які впливають на формування культури здоров'язбереження в майбутніх економістів та врахування яких необхідне для підвищення ефективності цього процесу.

Таким чином, «підготовка майбутніх економістів до здорового способу життя у процесі навчання у вищих закладах освіти» ми розглядаємо як процес забезпечення педагогічних умов, спрямованих на формування у студентів ціннісного ставлення до власного здоров'я, здоров'я оточуючих, навколишнього світу та готовності до ведення здорового способу життя.

У контексті нашого дослідження аналіз наукової літератури [Д. Воронін, З. Литвінова, А. Домашенко, Н. Посталюк] та власний досвід дозволяють визначити три педагогічні умови, які, на нашу думку, сприятимуть реалізації підготовки майбутніх економістів до здорового способу життя у процесі навчання у вищих закладах вищої освіти, а саме:

- усвідомлення значущості підготовки майбутніх економістів до здорового способу життя у процесі навчання у вищих закладах освіти;
- сформованість потреби до здорового способу життя у процесі навчання у вищих закладах освіти;
- залучення до спортивно-масової роботи майбутніх економістів у процесі навчання у вищих закладах освіти.

Розглянемо визначення науковців щодо поняття «мотив» та «мотивація». Мотив є стрижневим чинником у свідомій та цілеспрямованій діяльності, він спонукає людину до цієї діяльності [2, с. 55]. Тобто мотив особистості стає віддзеркаленням дійсності, що відображає ставлення особистості до тих об'єктів, заради яких здійснюється її діяльність.

Існує 6 основних типів мотивів: фізичного самовдосконалення, дружньої солідарності, повинності (вміння бути дисциплінованим та відповідальним), суперництва, копіювання (бажання бути схожим на відомого спортсмена), спортивних досягнень).

В основі мотиву лежить усвідомлення особистістю значення матеріалу, що вивчається, для власного фізичного розвитку і здоров'я, для життя, праці, а це відбувається на підставі мотивування та стимулів. Тобто «мотивування є сукупністю фактів, аргументів і доказів», що переконують у значущості здоров'язбереження.

3. Литвінова до психолого-педагогічних умов формування ціннісного відношення студентів до культури здоров'я відносить такі, як: визначення фізичного виховання як домінуючого чинника, а фізичної культури як особистісної цінності; реалізація фізичного виховання в єдності із загальнокультурною та професійною спрямованістю освітнього процесу вищого навчального закладу; усвідомлення студентами багатства причинно-наслідкових залежностей між реальною практикою фізичного виховання і цінностями культури здоров'я; забезпечення комплексної діагностики фізичних та особистісних якостей студентів; використання індивідуально-творчого, діяльнісного (включення студентів у різноманітні види фізкультурно-оздоровчої діяльності) і полісуб'єктивного (діалогічний підхід у технологіях взаємодії викладачів та студентів у процесі організації фізкультурно-оздоровчої діяльності) підходів у процесі фізичного виховання; вплив особистості викладача фізичного виховання, його загальної і професійної культури на збагачення емоційно-оздоровчої діяльності) підходів у процесі фізичного виховання, його загальної професійної культури на збагачення емоційно-ціннісного досвіду студентів, а саме на їхнє ставлення до культури здоров'я [4, с. 192].

Розглянемо їх більш детально. Так, першою педагогічною умовою визначено усвідомлення значущості підготовки майбутніх економістів до здорового способу життя у процесі навчання у вищих закладах освіти, що включає: урахування інтересів, потреб і мотивів студентів (диференційний підхід на навчальних заняттях може бути здійснений на підставі вивчення динаміки мотиваційно-ціннісного ставлення студентів до фізичного виховання як засобу формування їхньої культури здоров'язбереження як підготовку щодо здорового способу життя майбутніх фахівців у процесі навчання та до свого власного здоров'я), організація здоров'язбережувальної самостійної роботи студентів; творче використання нетрадиційних засобів оздоровлення; культивування еталонів здорової, гарної, життєздатної особистості; емоційне підкріплення кожного заняття з фізичного виховання (створення сприятливого психологічного фону на заняттях з фізичного виховання та в позанавчальний час), настанова до здоров'язбереження.

Оскільки людина, зазвичай, вибирає той вид фізичної діяльності, який у більшій мірі дозволяє їй задовольнити необхідність у рухах, що виникають, й отримати позитивні емоції, а для цього потрібно сформувати потреби особистості в русі і фізичних навантаженнях та відповідні мотиви, які виникають та формуються на підставі потреб, але тільки при вищому рівні віддзеркалення людиною своїх потреб – їх усвідомленні, їхньому розвиткові відбувається під впливом довкілля та у процесі виховання та навчання [8, с. 90].

Найвні також суперечності в реалізації здоров'язбережувальної компетентності в освіті: між зростаючими потребами суспільства, сім'ї, освітніх установ у вирішенні проблем здоров'я молоді й недостатньою орієнтацією професійної підготовки вчителів у системі післядипломної педагогічної освіти на підготовку щодо здорового способу життя; між можливостями педагогічного процесу у вирішенні проблем здоров'я підростаючого покоління в освітніх установах і неготовністю значної частини вчителів до здійснення відповідної діяльності; між необхідністю підготовки педагогів щодо здорового способу життя в системі підвищення кваліфікації і недостатньою її науково-методичною забезпеченістю.

Вивченню сутності здоров'я, без чого неможливі ані концептуальні розбудови основних складових освітнього процесу (принципів, стандартів, програм, навчально-методичного комплексу, ані практична реалізація змісту валеологічної освіти, останнім часом присвячено низку публікацій. Так, зокрема, філософський розгляд здоров'я на основі системності свідчить про його соціокультурну детермінацію, високу значущість для самоздійснення та розвитку людини проведено В.Л. Кулініченком. Я.Ю. Рижкіна розглядає здоров'я в концепції ортобіозу (розумного способу життя), де презентує його три складові – здоров'я фізичне, психологічне і моральне, а руйнація хоча б однієї із його складових, на її думку, призводить до руйнації життєвої гармонії [7, с. 132].

Педагогічні умови формування здоров'язбережувальної компетенції економістів починається до того, як людина отримує свою посаду в певній організації, п/п, компанії, тому крім педагогічних умов підготовки майбутніх економістів до здорового способу життя у процесі навчання у вищих закладах освіти засобами спортивно-масової роботи, треба звернути увагу на педагогічні умови формування здоров'язбережувальної компетентності школярів старшої школи та студентів вищих навчальних закладів.

Аналіз досліджень великої кількості закономірностей, що формують спосіб життя і здоров'я людини, особливо студента, вкотре доводить важливе значення психолого-педагогічних (тобто керованих з позиції системи освіти) умов. У Великому тлумачному словнику сучасної української мови умови визначаються як «необхідні обставини, особливості реальної дійсності, які уможливають здійснення, створення, утворення чогонебудь або сприяють чомусь».

Найбільш продуктивним, на наш погляд, є сутнісний розгляд здоров'я, що спонукає до його вивчення виходячи з різних підходів: феноменологічним, онтологічним, гносеологічним, холістичним, детерміністським, герменевтичним. Це уможливило формулювання сучасного розуміння здоров'я як багатомірного і водночас цілісного феномена гармонійної життєдіяльності людини, що розкривається через стани, явища і процеси

формування, збереження, зміцнення, використання (споживання), відновлення та передачі (ФЗЗВВП) фізичної, психічної, соціальної та духовної складових людини, групи людей та суспільства

У свою чергу, саме таке визначення здоров'я дозволило обґрунтувати ключовий характер здоров'язбережувальної компетентності, виокремивши такі її характеристики, як поліфункціональність (що дозволяє вирішувати проблеми здоров'язбереження людини, групи людей, спільноти та суспільства у просторі усіх чотирьох складових здоров'я – фізичній, соціальній, психічній та духовній); надпредметність і міждисциплінарність, оскільки інформація про ФЗЗВВП здоров'я має місце в усіх ланках безперервної валеологічної освіти (дошкілля, шкільна ланка, додипломна, післядипломна, освіта для дорослих); багатовимірність (зумовлена сутністю здоров'я людини як феномена); забезпечення широкої сфери розвитку особистості завдяки особистісному спрямуванню вивчення шляхів і засобів ФЗЗВВП здоров'я, особливо її духовної складової [1, с. 6].

Проблема полягає в тому, що сучасна система фізичного виховання та вищої освіти не формує мотивацію студентів економічного профілю на здоров'язбереження; більшість студентів знають, що зберегти здоров'я треба з юності до зрілості і, навіть старості, але вони є заручниками сформованих стереотипів поведінки в нашому суспільстві, малорухомого способу життя, низької культури здоров'я; а знання з «Основ здоров'я та фізичної культури», що викладається у школі, на жаль не стали переконаннями у важливості систематичної здоров'язбережувальної діяльності. Визначена проблема підкреслює важливість націленості системи вищої освіти на підготовку майбутніх економістів до здорового способу життя засобами спортивно-масової роботи, оскільки майбутній фахівець як суб'єкт власної життєдіяльності має виступати двигуном у самозмінах, в особистісному зростанні, націлювати внутрішні джерела активності на здоров'язбереження, брати відповідальність за своє здоров'я та майбутнє життя.

Висновки... Визначені вище педагогічні умови підготовки майбутніх економістів до здорового способу життя засобами спортивно-масової роботи доцільно вважати актуальними у процесі викладання предмету фізичного виховання, і мають сприяти поліпшенню і подальшому збереженню власного здоров'я майбутнього фахівця, та їх оточуючих. На нашу думку, сформовані мотиви особистості є основою її мотивації. Забезпечення формування стійкої мотивації на здоров'язбереження базується на спонукальних мотивах, змістових мотивах, змістових та спрямовуючих, які ми використовували за основу на підставі досліджень Д. Кадирбаєва про мотиваційну сферу молоді у галузі фізичної культури [3, с. 96]. Тому подальший розвиток підготовки майбутніх економістів до здорового способу життя у процесі навчання у вищих закладах освіти засобами спортивно-масової роботи є актуальним, і пропонує подальшого розвитку в сфері фізичного виховання і спорту.

Використана література:

1. Бойченко Т.Є. Здоров'язберігаюча компетентність як ключова в освіті України /Т.Є. Бойченко //Основи здоров'я і фізична культура. – 2008. – № 11-12. – С. 6-7.
2. Вовк В.М. Шляхи вдосконалення фізичного виховання студентів:[монографія] /В.М. Вовк. – Луганськ : Вид-во СУДУ, 2000. – 176 с.
3. Кадырбаева Д.Р. Субъективная ценность занятий физической культурой и формирование самосознания в подростковом возрасте /Д.Р.Кадырбаева //Формирование образа «Я» и проблемы физвоспитания: сб. науч. Тр. /Под ред.. П.А. Жорова. – Москва : Изд. АПН СССР, 1990. – 96 с.
4. Литвинова З.Н. Формирование ценностного отношения личности к культуре здоровья в образовательном процессе вуза: дис... канд..пед.наук: 13.00.01 «Общая педагогика, история педагогики и образования» /З.Н. Литвинова. – Ставрополь, 2004. – 192 с.
5. Нові технології навчання: Науково-методичний збірник / Гол. Ред.. Б.Х. Холод; Ред.кол.: О.Я. Савченко, О.І. Ляшенко, А.М. Федяєва та ін. – Київ : НМЦВО, 2000. – Вип.27. – 256 с.
6. Педагогіка вищої школи: [навчальний посібник]/ З.Н. Курлянд, Р.І. Хмельюк, А.В. Семенова та ін. / За ред.З.Н. Курлянд. – 3-тє вид., перероб. і доп.]. – Київ : Знання, 2007. – 495 с.
7. Рыжжина Я.Ю. Использование здоровьесберегающих технологий в воспитательном процессе /Я. Ю. Рыжжина //Человековедческая компетентность педагогов как инновационный результат последипломного образования /Под ред. С.В. Баныкиной. – Москва : Книжный дом «ЛИБРОКОМ», 2009. – 168 с.
8. Фурманов А.Г. Оздоровительная физическая культура: [учеб. для студентоввузов]/ А.Г. Фурманов, М.Б. Юспа. – Минск : Тесей, 2003. – 528 с.

Онищук С.А.

ПЕДАГОГИЧЕСКИЕ УСЛОВИЯ ПОДГОТОВКИ БУДУЩИХ ЭКОНОМИСТОВ К ЗДОРОВОМУ ОБРАЗУ ЖИЗНИ СРЕДСТВАМИ СПОРТИВНО-МАССОВОЙ РАБОТЫ

В статье раскрыто современное состояние физического здоровья будущих экономистов. Определены педагогические условия подготовки будущих экономистов к здоровому образу жизни студентов в процессе учебы средствами спортивно-массовой работы в высших заведениях образования, которые по состоянию здоровья принадлежат к общей медицинской группе.

Повышение двигательной активности на занятиях по физическому воспитанию и посещение спортивных секций, заключается в активном привлечении студентов общей медицинской группы в учебной деятельности,

формировании различных двигательных умений и навыков по различным видам физкультурно-оздоровительной деятельности на основе учета потенциальных возможностей собственного организма, по-прежнему способствовать укреплению собственного здоровья, и обладать навыками его сохранения.

Современные научные исследования влияния на здоровье будущих экономистов системных средств физического воспитания и спорта, приобщение к здоровому образу жизни, говорят о том, что сегодня это почти одно из важнейших направлений, который целесообразно и кардинально решает вопросы улучшения здоровья. Возможность физического воспитания и различных видов спорта на укрепление здоровья и коррекции телосложения и осанки, повышение общей работоспособности, психической устойчивости очень большие.

Принципы и определенные правила здорового образа жизни являются универсальными и подходят всем, но каждый воплощает их в свою жизнь в зависимости от многих обстоятельств. Например, образ жизни будущего экономиста, как и человека зависит от того, где он живет – в городе или в селе, люди живут в селе, больше занимаются физической работой и имеют определенные физические нагрузки в целом, дышат чистым воздухом, могут закаляться и ходить босиком, и тому подобное. А люди, которые живут в городе имеют меньше физическая нагрузка, но они могут заниматься физической культурой в спортивных центрах, парках, на уличных спортивных площадках, тренажерных залах и т.д. Только разговорами и запретами трудно достичь желаемого результата, лучший способ – интерес молодежи в этом туристические путешествия, походы, ходьба, велосипедные и горно лыжные прогулки, плавание и др. Физические нагрузки легко дозировать, так будущему экономисту нужно с заинтересованностью относиться к процессу обучения в высших учебных заведениях, потому что в них можно на всю оставшуюся жизнь изучить и определить и выбрать свой здоровый образ жизни.

Мы считаем, что своевременное слово о здоровом образе жизни – хороший вклад в будущее нашей нации. Знания по данной теме помогут будущему экономисту сохранить и улучшить свое здоровье, быть активными строителями нового общества, в котором общечеловеческие ценности будут приоритетными, а быть здоровым в общем не только физически будет нормой и целью лучшей и долгой жизни.

Ключевые слова: будущий экономист, физическое воспитание, студенческая молодежь, спортивно-массовая работа.

Onischuk S.A.

PEDAGOGICAL TERMS OF PREPARATION OF FUTURE ECONOMISTS TO HEALTHY WAY OF LIFE OF SPORTIVNO-MASSOVOY WORK FACILITIES

The modern state of physical health of future economists is exposed in the article. The pedagogical terms of preparation of future economists are certain to the healthy way of life of students in the process of studies by facilities of sportivno-massovoy work in higher establishments educations which on the state a health belong to the general medical group.

The relevance of the research on the problems of health espiriualidad competence formation of future specialists of international trade due to the needs of society in the formation of such students who have a high level of intelligence, spirituality, creativity, physical and mental health, that is essential for future specialists in international trade.

The main objectives of the National strategy of education development in Ukraine for the period up to 2021, approved by the decree of the President of Ukraine of June 25, 2013, No. 344-2013 are the following: the necessity of creating a safe educational environment that will provide an integrated approach to the formation of all healthcomponents of children and young people. Therefore the main item today is the issue of developing health espiriualidad competence in higher education of all establishments in the process of sports-mass work, that will provide the participants of the educational process with comfort, satisfaction of basic needs, preservation and strengthening of health.

In the European strategy "Health and development of children and adolescents" (2005) the theoretical approaches are specitcd and identifies the main priorities of practical activities to promote the health of children and young people are determied. The main purpose of this strategy is the creation of conditions which enable students fully realize their potential in the field of health, namely, providing young people with the opportunity to live in a safe and friendly environment, to obtain reliable information about health and physical development, to implement health education, programs to develop organizational structures that promote health improvement.

Increase of motive activity on employments on physical education and visit of sporting sections, consists in the active bringing in of students of general medical group in educational activity, forming of different motive abilities and skills on the different types of athletic-health activity on the basis of account of potential possibilities of own organism, a little rather instrumental in strengthening of own health, and to possess skills of his maintainance.

Modern scientific researches of influence of on a health future economists of system facilities of physical education and sport, attaching, to the healthy way of life talk that it is almost one of major directions today, which expediently and cardinally decides the questions of improvement of health. Possibility of physical education and different types of sport on strengthening of health and correction of build and carriage, increase of general capacity, to psychical stability very large.

Principles and certain rules of a healthy lifestyle are universal and suitable for everyone, but each person embodies them in his life, depending on many circumstances. For example, the way of life of the future economist, as well as the person depends on where he lives - in the city or in the village, people live in the village, do more physical work and have certain physical activities in general, breathe clean air, can physical culture in sports centers, parks, on street sports grounds, gyms, etc. Only with conversations and bans it is difficult to achieve the desired result, the best way is for the youth to interest in it. Tourist trips, hiking, walking, biking and mountain skiing, swimming, etc. Physical loads are easy to dose, so the future the economist needs to be interested in the process of studying in higher education institutions with interest, because in them you can study and determine and choose your healthy lifestyle for the rest of your life.

We believe that a timely word about a healthy lifestyle is a good contribution to the future of our nation. Knowledge on this topic will help the future economist to preserve and improve his health, to be active builders of a new society in which universal values will be priority, and being healthy in general will not only be physically the norm and the goal of a better and longer life.

A healthy lifestyle is a determining factor in the preservation and strengthening of young people's health in modern conditions. Establishing a system of maintaining a healthy lifestyle is a real way to protect its health. A healthy person is of great value to the state because it is able to work more efficiently, and therefore to raise the economy. To enrich the society, to ensure its national security. The only radical way to solve the problem is to radically rebuild our views on the causes and consequences of not health, but the formation of a healthy lifestyle. And this can only be achieved through the restructuring of the educational system and the education of young people, the acquisition of knowledge that allows it to carry out harmonious development in accordance with the present conditions.

Key words: future economist, physical education, student young people, sportivno-massovaya work.

.Подано до редакції 04.04.2018.

Рекомендовано до друку докт.пед.наук, проф. Т.Ю.Осиповою

УДК 378.937

© 2017

Рожелюк І.Я.

РЕЗУЛЬТАТИ ЕКСПЕРИМЕНТУ З ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ ВИКЛАДАЧІВ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ДО МОНІТОРИНГОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Стаття присвячена висвітленню результатів педагогічного дослідження з формування готовності майбутніх викладачів іноземної мови до моніторингової діяльності як активних учасників, організаторів й сучасних менеджерів іншомовної освіти. З врахуванням провідних принципів, функцій і методів освітнього моніторингу, а також специфіки педагогічної діяльності викладача іноземної мови, сформульовано авторське визначення феномена його готовності до моніторингової діяльності, зокрема, здатного до здійснення моніторингу якості власної професійно-педагогічної діяльності та адекватного виміру й оцінювання якості академічних досягнень учнів. На підставі використання засобів критеріально-рівневого підходу проаналізовано результати діагностичних зрізів, отримані по закінченні майбутніми викладачами іноземної мови бакалаврського й магістерського рівнів освіти.

Ключові слова: освітній моніторинг, моніторингова діяльність, готовність до моніторингової діяльності, майбутні викладачі іноземної мови, критеріально-рівневий підход, діагностичні зрізи.

Постановка проблеми у загальному вигляді... Кваліфіковане здійснення функцій освітнього моніторингу в системі іншомовної освіти – дуже складний й тривалий процес, який передбачає чітке дотримання певних принципів і процедур стосовно проведення освітніх вимірювань, незалежних оцінювань і тестувань, а також наявності в складі професійної готовності сучасного викладача іноземної мови відповідної складової – готовності до моніторингової діяльності. Остання виявляється як здатність майбутнього викладача іноземної мови до планування, проведення й узагальнення результатів освітніх вимірювань шляхом інтеграції відповідних фахових, психолого-педагогічних та математико-статистичних знань, практичних умінь й досвіду з педагогічного менеджменту й моніторингу в освіті, вияву гуманістичних цінностей і морально-етичних властивостей під час оцінки якості академічних досягнень учнів упродовж набуття іншомовної освіти [6, с. 123].

Необхідність формування сучасного покоління майбутніх учителів іноземної мови готовності до моніторингової діяльності зумовлена передусім чинниками європейської освітньої інтеграції [1; 5], які вимагають значного підвищення якості іншомовної освіти.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми...

Аналіз наукових джерел засвідчує зростаючий інтерес вчених до вивчення й конкретизації питань, які стосуються сутності, функцій та етапів моніторингу в освіті (О. Локшина, Т. Лукіна, О. Ляшенко, О. Майорова, В. Мокшеєва, А. Приходько, Дж. Уїлмс), його значущості як дієвого інструменту в системі роботи сучасного вчителя (О. Коваленко, Л. Романишина, Р. Яковлева), якості шкільної іншомовної освіти (В. Гаманюк, М. Євтух, С. Ніколаєва), вдосконалення систем вищої філологічної та іншомовної педагогічної освіти (Р. Булгаков, О. Григорович, М. Князян, Н. Колесниченко), управління їх інноваційним розвитком (В. Олійник, Т. Сорочан, Ю. Татур, А. Харківська). Натомість, незважаючи на широке коло досліджуваних аспектів, проблема підготовки майбутніх викладачів іноземної мови до усвідомлення принципів та здійснення провідних функцій освітнього моніторингу видчена недостатньо. Через це аспекти дослідження особливостей проектування й організації, а також діагностики й контролю якості процесу формування в майбутніх учителів іноземної мови готовності до моніторингової діяльності значно актуалізуються у вітчизняному науково-педагогічному дискурсі.

Формулювання цілей статті... Мета статті полягає в аналізі та інтерпретації результатів дослідно-експериментальної роботи з формування в майбутніх учителів іноземної мови готовності до моніторингової діяльності, отриманих по завершенні ними бакалаврського та магістерського рівнів освіти.

Методи дослідження: аналіз, систематизація, узагальнення емпіричних даних, їх математико-статистична обробка за λ – критерієм Колмагорова-Смирнова.